

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója az „Internetpolitika és internetirányítás: Európa szerepe az internetirányítás jövőjének alakításában” című bizottsági közleményről

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján www.edps.europa.eu)

(2014/C 246/04)

I. BEVEZETÉS

I.1. Egyeztetés az európai adatvédelmi biztossal

1. Az Európai Bizottság 2014. február 12-én közleményt adott ki az internetpolitikáról és internetirányításról („a közlemény”) ⁽¹⁾. A közleményt azután fogadták el, hogy fény derült az amerikai nemzetbiztonsági hivatal által az interneten (és azon keresztül) bevezetett nagyszabású megfigyelési rendszerre, ami kihatott az internet és a jelenlegi irányítási modell iránti bizalomra, és azonnali reformot tett szükségessé.
2. Sajnálattal tapasztaltuk, hogy a közlemény megjelenését megelőzően velünk nem egyeztettek. Mivel azonban az internetirányítás és a magánélet tiszteletben tartásához, illetve az adatvédelemhez való jog szorosan összefügg, úgy határoztunk, hogy saját kezdeményezésre, a 45/2001/EK rendelet 41. cikkének (2) bekezdése alapján kiadjuk ezt a véleményt.

I.2. A közlemény tartalma

3. A közlemény javaslatot tesz az internetirányítás közös európai elképzeléséhez szükséges alap meghatározására. A közlemény többek között különösen a következőkre irányul:
 - az alapvető jogok és a demokratikus értékek védelme és előmozdítása, valamint az egyértelmű szabályokon és e jogok és értékek tiszteletben tartásán alapuló többoldalú irányítási struktúrák elősegítése;
 - egy olyan egységes, széttagoltság nélküli hálózat támogatása, amelyre az élet egyéb területeit szabályozó normák és törvények vonatkoznak, ahol az egyének gyakorolhatják jogaikat, és jogsértés esetén jogorvoslással élhetnek ⁽²⁾.
4. A közlemény ennek érdekében az internetirányítás összetett ökoszisztémájához kapcsolódó fő szakpolitikai területekre irányul, mégpedig az internetirányítás elveinek kidolgozására, az együttműködési keretek és az internet alapfunkcióinak kidolgozására. Konkrét javaslatokat is tesz a jelenlegi többszereplős modell megerősítése érdekében. A közlemény végül előretekintve számba veszi az internetirányítás összefüggésében a jövőben megtárgyalandó fő kérdések némelyikét, nevezetesen a technikai normák és az internetpolitika közötti szoros kölcsönhatást, a bizalom visszaszerzésének fő kihívásait, valamint a joghatóságok és törvények tekintetében jelentkező konfliktusokat.
5. A reform mögöttes elveinek – a Bizottság véleménye szerint – a nagyobb fokú átláthatóságnak, elszámoltathatóságnak és az internet irányításában érvényesülő inkluzivitásnak kell lennie.
6. A Bizottság a reform lényegi elemének tekinti az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyek „nem képezhetik alku tárgyát”, és amelyeket „az interneten védeni kell” ⁽³⁾.

I.3. A vélemény célja

7. A közlemény megjelenése óta folytatódott a vita az internetirányítás fejlesztéséről, mégpedig a 2014. márciusi szingapúri ICANN-ülésein és 2014. áprilisban Brazíliában, az internetirányítás jövőjéről szóló globális többszereplős ülésen (NetMundial). A 2014. júniusi londoni ICANN-ülésein tovább folytatódnak a tárgyalások.

⁽¹⁾ COM(2014) 72 final.

⁽²⁾ Lásd a közleményt, 2. o.

⁽³⁾ Neelie KROES, a Bizottság alelnöke, 2014.02.12-i IP/14/142 sajtóközlemény.

8. Ezzel a véleménnyel szeretnénk hozzászólni a vitához, mivel az internetirányítás esetleges reformja feltehetőleg jelentős hatással lesz a polgárokra és alapvető jogaikra, nem utolsósorban a magánélet tiszteletben tartásához és az adatvédelemhez való jogra. Bár ez a vélemény globális jellegű kérdéssel foglalkozik, és bár figyelembe veszi a világszintű fejleményeket, arra helyezi a hangsúlyt, hogy az Európai Unió és az intézményei milyen intézkedéseket tudnak végrehajtani, hogy befolyásolják a vitát, illetve magukat az internetirányítási struktúrákat és folyamatokat.
9. A vélemény három részből áll. A II. rész egyrészt az internetirányítás, másrészt a magánélet tiszteletben tartása és az adatvédelem között fennálló szoros kapcsolatot járja körül. A III. rész azt vizsgálja, hogy az uniós jog jelenlegi rendszere hogyan segíthet az internet alakításában, előtérben azokkal az intézkedésekkel és szabályokkal, amelyek biztosítják a magánélet tiszteletben tartásához és az adatvédelemhez való egyéni jogok megfelelő érvényesülését. A IV. rész kitér arra, hogy milyen további intézkedés lenne kívánatos és szükséges az internetirányítás megfelelő kialakításához, és igyekszik időszerű választ adni az internet által napi szinten felvetett kérdésekre.

V. KÖVETKEZTETÉSEK

67. Üdvözljük a Bizottság az irányú erőfeszítéseit a közleményben, hogy a demokratikus vitában való részvétel eszközeként megkeresse a reformra szoruló legfontosabb politikai területeket, miután a megfigyelési botrányok megrengették az internethasználók bizalmát.
68. A Bizottság felismerte az internetirányítás közös, valóban globális modelljének szükségességét, és ebből következően több olyan kezdeményezés mellett is elkötelezte magát, amelyek arra irányulnak, hogy a reformfolyamat a lehető legnagyobb mértékben inkluzív és átlátható legyen.
69. A bizottsági javaslatokra és erőfeszítésekre támaszkodva ebben a véleményben több olyan javaslatot is megfogalmaztunk, amelyek a magánélet tiszteletben tartása és az adatvédelem, illetve az internet közötti szoros kapcsolathoz köthető kritikus kérdéseket próbálják hatékonyan kezelni.
70. Az észrevételeink különösen a következő szempontokat helyezik előtérbe:
 - Az internetpolitikai tárgyalásokban figyelembe kell venni a magánélet tiszteletben tartása és az adatvédelem mint alapjog jellegét. Ezek a jogok képezik a felhasználók online együttműködésének alapját, és ezeket az interneten éppúgy védeni kell, mint azon kívül.
 - Az internetirányításról szóló tárgyalásokon a magánélet tiszteletben tartásának és az adatvédelemnek is szerepelnie kell a prioritások között.
 - Az internetirányítás többszereplős megközelítésének keretében támogatjuk az érdekelték széles körű képviseletét biztosító intézkedéseket, beleértve az adatvédelmi hatóságok által az adatvédelmi szabályok világszinten is következetes végrehajtásának javításában betöltött szerep elismerését.
 - Örömmel látjuk, hogy a Bizottság elkötelezetten törekszik a legfontosabb jogszabályok, különösen a javasolt általános adatvédelmi rendelet gyors elfogadására. Az internetirányítás reformjában szerepelnie kell az érintettek jogai és a törlési jog megerősítésének.
 - A Bizottságnak támogatnia kell az internetirányítással szembeni átfogó megközelítést, és biztosítania kell a személyes adatok feldolgozásának biztonságát. Felkérjük a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy megkönnyítse a biztonsági politikák globális szintű koordinációját, mivel az ilyen politikák esetleges ütközése a biztonságot és az adatvédelmet egyaránt veszélyeztetné.
 - Örülünk annak, hogy a Bizottság utal a technológiai kialakítás és az adatvédelem közötti szoros kapcsolatra. Szorgalmazzuk, hogy a Bizottság már a tervezés korai szakaszában törekedjen arra, hogy a technológia optimális adatvédelmi szabványokat tartalmazzon (*beépített adatvédelem és alapértelmezett adatvédelem*).

- A hálózatsemlegességgel kapcsolatban határozottan ajánljuk, hogy – a hálózatsemlegességről jelenleg zajló vita sérelme nélkül – a végül elfogadott megoldás mindenképpen épüljön széles körű konszenzusra az alkalmazandó elvek és a felhasználókra és jogaikra vonatkozó megfelelő biztosítékok biztosításának szükségessége tekintetében.
- Támogatjuk a Bizottság azon erőfeszítéseit, hogy gyors megoldást találjon a kollíziókra, amelyek gyakran az internettel kapcsolatban keletkeznek, és veszélyeztetik a felhasználóknak a magánélet tiszteletben tartásához és az adatvédelemhez való jogait. Javasoljuk továbbá, hogy a joghatóságok tekintetében jelentkező konfliktusokkal járó esetekben a felhasználók kapjanak több és pontosabb információt a személyes adataik feldolgozására alkalmazott adatvédelmi jogszabályokról és biztosítékokról.
- A Bizottság és más magán és állami érdekeltek részéről nagyobb erőfeszítéseket kérünk az adatvédelem terén folytatott nemzetközi együttműködés megerősítése, valamint a nemzetközi érdekelteknek a közös technikai és adatvédelmi szabványok ügyében való közelítése érdekében.
- Számítunk arra, hogy a Bizottság vezető szerepet vállal, és katalizátorként lesz jelen az új interneti-rányítási modellről szóló tárgyalásokon. Különösképpen szorgalmazzuk, hogy a Bizottság támogassa az adatvédelemről szóló uniós szabványokat, és ösztönözze a harmadik országok csatlakozását a vonatkozó nemzetközi adatvédelmi szabványokhoz. Támogatjuk továbbá egy olyan nemzetközi jogi eszköz elfogadását, amely előírja az adatvédelmi normák tiszteletben tartását a hírszerző és bűnüldöző szervek részéről.

Kelt Brüsszelben, 2014. június 23-án.

Giovanni BUTTARELLI

az európai adatvédelmi biztos helyettese
